

RĪGAS ITAS KOZAKĒVIČAS POĻU VIDUSSKOLA
Nīcgales iela 15, Rīga, LV-1035, tālr./fakss 67546740; tālr. 67546742; 67598375, e-pasts
ikpvs@riga.lv

Pirmsskolas grupu iekšējās kārtības un drošības noteikumi

09.09.2020.

Nr. VSIKP-20- 8-nts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas pirmsskolas grupu (turpmāk tekstā - RIKPVP) Iekšējās kārtības noteikumi (turpmāk tekstā - Noteikumi) izdoti saskaņā ar:

1.1. Latvijas Republikas Izglītības likuma 54. pantu, 55.pantu, 57.pantu un 58. pantu ar 18.06.2015 grozījumiem;

1.2. Vispārējās izglītības likuma 10.panta 3. daļas 2. punktu;

1.3. Bērnu tiesību aizsardzības likumu;

1.4. Ministru kabineta 01.02.2011. noteikumiem Nr.89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi”; “Rīgas Domes saistošiem noteikumiem Nr.191 “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju” no 16.02.2016.

1.5. Ministru kabineta 23.03.2010. noteikumiem Nr. 277 „[Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe un pirmās palīdzības pieejamība izglītības iestādēs](#)”;

1.6. Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumiem Nr. 1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” ar 21.05.2013.grozījumiem Nr.259;

1.7. Ministru kabineta 17.09.2013. noteikumiem Nr. 890 „Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu” ar 14.07.2015. grozījumiem Nr. 404; ar 18.02.2020. grozījumiem Nr.100.

1.8. Ministru kabineta 21.11.2018. noteikumiem Nr.716 „[Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām](#) un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem”; Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumiem Nr. 480 „Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība”;

1.9. Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas iekšējiem noteikumiem: skolas iekšējās kārtības noteikumiem no 21.02.2019 nr. vsikp-19-4-nts, kārtību, kādā izglītības iestādē uzturas nepiederošas personas no 10.11.2016 nr. vsikpv-16-9nts, kārtību, kādā rīkojas bērna infekcijas slimību gadījumos no 31.05.2016 nr. 1/vsikp-16-6n; kārtību: Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas pirmsskolas grupu nepiederošu personu uzturēšanās kārtība iestādē Covid-19 laikā no 31.08.2020 nr. VSIKP- 20-3-nts.

1.10. skolas nolikumu un citiem likumiem un normatīvajiem aktiem.

2. Noteikumus izdod skolas direktors.
3. Noteikumi nosaka:
  - izglītības procesa organizāciju Iestādē;
  - izglītojamo un vecāku tiesības un pienākumus Iestādē;
  - bērnu veselības nodrošināšanu Iestādē;
  - izglītojamo pieņemšanas un atskaitīšanas kārtību Iestādē;
  - drošības nodrošināšanu Iestādē;
  - kārtība, kādā tiek risinātas konfliktsituācijas Iestādē;
  - bērnu datu aizsardzību Iestādē;
  - kārtību, kādā vecāki tiek iepazīstināti ar Noteikumiem.
  - atbildību par noteikumu neievērošanu;
  - citus jautājumus, kurus skola uzskata par būtiskiem;
4. Noteikumu ievērošana ir obligāta bērniem, vecākiem un visiem Iestādes darbiniekiem.

2. Izglītības procesa organizācija Iestādē

1. Izglītības process RIKPV pirmsskolas grupās tiek organizēts pamatojoties uz vispārējās pirmsskolas izglītības programmu, kura tiek īstenota bērniem vecumā no 3 gadiem līdz 7 gadiem, iestādē tiek realizēta Vispārizglītojošo pirmsskolas izglītības mazākumtautības programma (01011121). Programmas apguve sākas kārtējā gada 1. septembrī.
2. Obligāta bērnu sagatavošana pamatizglītības apguvei ir no piecu gadu vecuma, un tā tiek uzsākta tajā kalendārajā gadā, kurā bērnam aprit pieci gadi. Atkarībā no veselības stāvokļa un psiholoģiskās sagatavotības pirmsskolas izglītības programmas apguves laiku var pagarināt vai saīsināt par vienu gadu, pamatojoties uz vecāku vai bērnu likumisko pārstāvju iesniegumu un ģimenes ārsta atzinumu. RIKPVP nodrošina piecgadīgo un sešgadīgo bērnu obligāto sagatavošanu pamatizglītības apguvei latviešu un poļu mācību valodā.
3. Iestāde savu pedagoģisko darbību veic saskaņā ar pirmsskolas izglītības programmu, Iekšējās kārtības noteikumiem, ievērojot Izglītības un Zinātnes ministrijas ieteikumus, Izglītības likumu, Iestādes nolikumu un citus normatīvos aktus.
4. Iestādē grupas tiek nokomplektētas pēc vecuma īpatnībām.
5. Bērns tiek nodrošināts ar mācību materiāliem atbilstoši Latvijas Republikā esošajiem normatīvajiem aktiem un licencētās pirmsskolas izglītības programmas prasībām.
6. RIKPVP ir Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas struktūras daļa, kura strādā saskaņā ar skolas darba režīmu.
7. RIKPVP darba laiks no plkst. 7.00 līdz plkst. 19.00, pirmssvētku dienās darba laiks ir saīsināts par vienu stundu; sestdienās, svētdienās un kalendārā noteiktās valsts svētku dienās Iestāde ir slēgta.
8. RIKPVP no plkst. 7.00 līdz plkst. 07.30 un no plkst. 18.00 līdz plkst. 19.00, kad grupā ir minimāls bērnu skaits (1-5 bērni), darbs ar bērniem var notikt vienā grupā (159. kabinetā), skolotāji var nodarboties ar metodisko darbu, grupas labiekārtošanu, audzēkņu darba rezultātu analīzi.
9. RIKPVP nepieciešamības gadījumā ar direktora rakstisku atļauju drīkst apvienot grupas – vasaras periodā, skolas brīvlaikā, darbinieku un bērnu slimošanas laikā.

10. Nodarbības grupās sākas plkst. 9.00. Lai nodrošinātu audzēkņu ēdināšanu un dalību nodarbībās, audzēkņi uz grupu jāatved līdz plkst. 8.20, brokastu laiks beidzas 8.50.
11. Pedagoģiskā procesa organizāciju un saturu nosaka valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijas, saskaņā ar vadītājas apstiprinātu rotaļnodarbību sarakstu, gada darba plānu un dienas ritmu. Lai bērns varētu veiksmīgi apgūt pirmsskolas izglītības programmu; vecākiem ieteicams bērnu atvest uz Iestādi ne vēlāk kā plkst. 8.50, jo plkst. 9.00. sākas pirmsskolas izglītības programmas realizācijas tiešais process.
12. Izglītojamo ierašanos Iestādē reģistrē e- žurnālā “ē-klase.
13. Par neattaisnoti kavētām mācību dienām nepieciešamības gadījumā tiek informēts pašvaldības sociālais darbinieks un lieta izskatīšanai tiek nosūtīta uz Bāriņtiesu un Administratīvo komisiju.
  - 13.1. Attaisnoti kavējumi ir:
    - 13.1.1. ārsta izziņa, izraksts no medicīniskās kartes, ārsta slēdziens par izglītojamo slimību;
    - 13.1.2. ārsta izziņa par ārsta apmeklējumu;
    - 13.1.3. ārstēšanās slimnīcā, sanatorijā un speciālistu apmeklēšana;
    - 13.1.4. vecāku slimība;
    - 13.1.5. Iestādes direktoram iesniegts vecāku iesniegums par vietas saglabāšanu bērnam, pirms kavējuma norādot prombūtnes periodu un iemeslu, kas nav ilgāka par vienu mēnesi pēc kārtas.
14. Par regulāru vēlāku audzēkņa ierašanos vecāki paziņo rakstiski grupas skolotājam.
15. Iestādes izglītojamajiem tiek nodrošināta ēdināšana – brokastis, pusdienas un launags.
16. Dienas ritms (dienas plānojums) grupās noteikts saskaņā ar izglītojamo vecumu, ievērojot higiēnas prasības iestādēm, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmu. Ar dienas ritmu (dienas plānojumu) var iepazīties katrā grupā – vecāku informatīvajā stendā un skolas mājas lapā, sadaļā Pirmsskola.
17. Mācību gada laikā tematiskajās nodarbībās audzēkņiem tiek sniegta informācija par: drošību mācību laikā un mācību nodarbību starplaikos; drošību sporta sacensībās un nodarbībās; drošību izglītības Iestādes organizētajos pasākumos; ugunsdrošību, elektrodrošību, ceļu satiksmes drošību, par drošību ekskursijās, pārgājienos un pastaigās; rīcību ekstremālās situācijās, drošību uz ledus, drošību uz ūdens, personas higiēnu un citiem drošības jautājumiem.
18. Grupās skolotāju vadībā tiek organizētas rotaļnodarbības, pastaigas - Iestādes teritorijā, kā arī individuālais darbs ar audzēkņiem.
19. Iestādē tiek organizēti koncertu, teātru, muzeju apmeklējumi un ekskursijas. Pasākumi, kurus organizē citas iestādes (teātra izrādes, koncerti, fotografēšanās, pulciņu nodarbības u.c.), var notikt gan priekšpusdienas cēlienā, gan pēcpusdienas cēlienā. Uz pulciņiem bērnus no grupas aizved/ atved attiecīgās nodarbības skolotājs.
20. Iestādes organizētajos pasākumos piedalās tikai Iestādē uzņemtie audzēkņi, Iestādes darbinieki, vecāki un ģimenes locekļi un Iestādes vadītāja aicināti viesi.
21. Vecāki tiek savlaicīgi informēti par organizētajiem pasākumiem. Pasākumi ar audzēkņu piedalīšanos tiek organizēti saskaņā ar drošības instrukcijām. Par audzēkņu drošību Iestādes organizētajos pasākumos atbild pasākuma organizators.
22. Iestādei ir tiesības izmantot izglītojamo fotogrāfijas, audio, video ierakstus Iestādes tēla popularizēšanai (mājas lapa, Iestādes informatīvie stendi, publicitātes materiāli), ja ir saņemta izglītojamā vecāka vai aizbildņa rakstiska atļauja.

3. Izglītojamā tiesības Iestādē

1. Izglītojamam ir tiesības iegūt valsts un pašvaldības apmaksātu pirmsskolas izglītības programmu, piedalīties rotaļnodarbībās, rotaļās, visos Iestādes rīkotajos svētkos un pasākumos, iegūt kvalitatīvas zināšanas, prasmes un iemaņas, saņemt paskaidrojumus un konsultācijas jaunās vielas un papildjautājumu apgūvē.
2. Izglītības procesā izmantot RIKPVP telpas, inventāru, materiālo bāzi, citas informācijas krātuves bez maksas.
3. Saņemt bezmaksas profilaktisko veselības aprūpi un neatliekamo medicīnisko palīdzību.
4. Uz dzīvībai un veselībai drošiem apstākļiem RIKPV un tās organizētajos pasākumos, aizsardzību no fiziskās un psihiskās vardarbības, kā arī uz psiholoģiski labvēlīgu vidi.
5. Mācību un audzināšanas procesā brīvi izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi, attīstīt savas spējas un intereses.
6. Uz netraucētu mācību darbu nodarbībās un ārpus tām.
7. Pārstāvēt RIKPV dažāda mēroga pasākumos, konkursos.
8. Tiesības uz personas datu aizsardzību.

4. Izglītojamā pienākumi Iestādē

1. Bērns ir pilntiesīgs sabiedrības loceklis. Viņa pienākumi pret sabiedrību pieaug atbilstoši vecumam.
2. Bērnam ir pienākums mācīties atbilstoši savai fiziskajai un garīgajai attīstībai.
3. Apkopt sevi atbilstoši savam vecumam, sargāt un rūpēties par savu veselību, drošību, ievērot personīgās higiēnas prasības.
4. Ar cieņu izturēties pret vecākiem, ģimenes locekļiem, Iestādes darbiniekiem un citiem pieaugušajiem, vienaudžiem.
5. Ar cieņu izturēties pret sabiedrību, Latvijas valsti, valsts simboliem un jāievēro likumi.
6. Ievērot sabiedrībā pieņemtos uzvedības noteikumus, būt pieklājīgam Iestādē un ārpus tās.
7. Bērns nedrīkst, izmantojot savas tiesības, aizskart citu bērnu un pieaugušo tiesības un likumīgās intereses.
8. Saudzīgi izturēties pret Iestādes rotaļlietām, grāmatām, mācību piederumiem gan grupā, gan citās nodarbību telpās, kā arī pret apkārtējo vidi.
9. Izglītojamais ir atbildīgs par saviem individuālajiem mācību materiāliem, uztur kārtību vietā, kurā tie atrodas.
10. Pēc rotaļāšanās izglītojamajam ir jāsakārto rotaļlietas un darba piederumi.
11. Prms aiziešanas mājās izglītojamajam obligāti jāsakārto sava rotaļu vieta.
12. Uzturēties telpās un rotaļu laukumā kopā ar citiem izglītojamajiem un skolotāju, vienam neatstāt Iestādes teritoriju.
13. Nekavējoties teikt pieaugušajam par gadījumiem, kad vienaudzis vai pieaugušais pret viņu izturas emocionāli vai fiziski vardarbīgi Iestādē vai ārpus tās.
14. Ievērot savas grupas noteikumus un Iekšējās kārtības noteikumus, ar kuriem bērns (viņam saprotami) tiek iepazīstināts Iestādē un ģimenē.

5. Vecāku tiesības Iestādē

1. Izvēlēties iestādi, kurā bērns iegūst pirmsskolas izglītību.

2. Iepazīties ar RIKPVP programmu, iekšējās kārtības noteikumiem, ar drošības noteikumiem un parakstīt tos.
3. Saņemt informāciju par to, ko bērns darījis dienas laikā, kāda ir viņa pašsajūta un garastāvoklis.
4. Saņemt ziņas par bērna veselības stāvokļa izmaiņām.
5. Konsultēties ar Iestādē strādājošiem speciālistiem, saņemt ieteikumus bērna attīstības veicināšanai.
6. Piedalīties visos pasākumos, sapulcēs, akcijās, ko rīko grupas pedagogi, RIKPVP administrācija, kā arī darboties grupās padomē.
7. Saņemt bērnam paredzētos ēdināšanas pakalpojumus, informāciju par bērna ēdināšanu.
8. Pieprasīt bērnam diētisku ēdināšanu, ja ir ārsta slēdziens.
9. Piedalīties grupas rotaļu bāzes papildināšanā un atjaunošanā, mācību procesa pilnveidē; sniegt palīdzību Iestādes un teritorijas labiekārtošanā, sava bērna grupas telpas remontā un kārtības uzturēšanā.
10. Piedalīties pirmsskolas vecāku aktivitātēs. Piedalīties pirmsskolas iestādes labiekārtošanas darbos (logu mazgāšanā, telpu iekārtošanā, pastaigas laukumu iekārtošanā u.c.).
11. Izteikt un aizstāvēt savas domas un uzskatus, paust attieksmi par Iestādes darba organizāciju, izglītības procesu un izteikt priekšlikumus, ieteikumus bērnu aprūpes un attīstības nodrošināšanai, Iestādes dzīves pilnveidošanai, vēršoties pie grupas skolotājas un Iestādes vadītāja.

6. Vecāku pienākumi Iestādē

1. Slēgt ar RIKPV līgumu par bērna izglītošanu un aprūpi izglītības Iestādē, pildīt Līgumā par bērna izglītošanu un aprūpi pirmsskolas izglītības Iestādē uzņemtās saistības.
2. Atvedot un aizvedot bērnu iz pirmsskolu, izmantot tikai katrai grupai paredzētās durvis.
3. Ievērot RIKPVP iekšējās kārtības un drošības noteikumus; parakstīties par iepazīšanos un piekrišanu rīkoties atbilstoši Noteikumiem.
4. Sniegt precīzu informāciju par bērnu, tā individuālajām īpatnībām, prasmēm un iemaņām, ēdināšanas un miega režīmu, slimībām.
5. Sniegt nepieciešamo informāciju par dzīvesvietu, darba vietu un kontakttelefonu numuriem, kā arī izmaiņu gadījumā nekavējoties informēt par to grupas pedagogus.
6. Nodrošināt bērna pirmsskolas izglītības iestādes regulāru apmeklējumu.
7. Pirms atvešanas uz Iestādi, vecāka pienākums ir pārliecināties par bērna veselības stāvokli. Ar izteiktiem slimības simptomiem (klepu, iesnām, temperatūru, izsitumiem, kā arī ar vēdera sāpēm u.c. saslimšanām), ko izvērtē Iestādes medicīnas personāls, bērni Iestādē netiek pieņemti.
8. Nodrošināt savu bērnu ar izglītošanai nepieciešamiem individuāliem mācību materiāliem.
9. Nodrošināt izglītojamam piemērotu sporta tērpu, kurš jāņem uz mājām mazgāšanai un tīrs jāatnes uz RIKPVP.
10. Ievērot bērna tiesības.
11. No rīta bērns jāatved līdz plkst. 8.20. (vai 8.50, ja bērns neēd brokastis), izmantojot katrai grupai paredzēto ieeju un jānodod skolotājam vai darbiniekam, kurš pieņemt bērnus šajā dienā un jāsniedz informācija par bērna pašsajūtu un garastāvokli, jo tiem dienas gaitā var būt būtiska nozīme. Minēto noteikumu neievērošanas

gadījumā grupas skolotāja neuzņemas atbildību par audzēkņa dzīvību un drošību. Izņemot bērnus no Iestādes var pie savas grupas ieejas durvīm, iepriekš sazinoties telefoniski ar grupas skolotāju.

12. Ja vecāki vai pilnvarotā persona neizņem izglītojamo no Iestādes līdz 19:00, grupas skolotāja par to nav brīdināta un ar vecākiem nav iespējams sazināties, skolotāja informē RIKPVP struktūrvienības vadītāju, RIKPVP struktūrvienības vadītāja informē RIKPV direktoru un viņš informē attiecīgās institūcijas.
13. Nevest uz RIKPVP nesakoptu un slimu bērnu. Par bērna saslimšanu jāziņo grupas skolotājam līdz tekošās dienas plkst. 8.30.
14. Ja bērnam Iestādē vai mājās konstatēta kāda no infekcijas saslimšanām vai ir aizdomas par to esamību, vecāku pienākums ir konsultēties ar bērna ģimenes ārstu un izglītības iestādi drīkst apmeklēt tikai tad, kad ārsts izsniedzis apstiprinošu dokumentu par tādu bērna veselības stāvokli, kas atļauj apmeklēt izglītības iestādi; Izziņa tiek iesniegta skolotājam vai Iestādes māsaī, pretējā gadījumā audzēknis Iestādē netiek uzņemts.
15. Par plānotu ilgstošu Iestādes neapmeklēšanu attaisnojošu iemeslu dēļ (vecāku atvaļinājums, citi neparedzēti gadījumi) vecākiem vismaz dienu iepriekš rakstiski jāinformē Iestādes administrācija. Atsākot apmeklēt Iestādi, ārsta izziņa nav nepieciešama, ja bērns nav slimojis ar kādu no infekcijas slimībām.
16. Vecāki nedrīkst bērnu pašu sūtīt uz RIKPVP un nedrīkst atļaut vienam pašam iet mājās (pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likumu). Nedrīkst bērnu līdz 7 gadu vecumam atstāt mājās bez pieaugušā uzraudzības (pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu lēmumu pieņem Administratīvā komisija-brīdinājums vai naudas sods).
17. Ja vecāki nevar atnākt pēc bērna, par to jābrīdina skolotājs un jāiepazīstina ar cilvēku, kurš tiek pilnvarots izņemt bērnu no RIKPVP. Vecāki, lai pilnvarotu kādu personu izņemt bērnu no pirmsskolas, raksta iesniegumu uz skolas direktora vārdu, kur norāda personas, kurām ir tiesības izņemt audzēkni no RIKPVP un informē grupas skolotājas par šiem personām. Tas pasargās mūs un jūs no nevēlamiem pārpratumiem.
18. Grupas skolotājam ir tiesības vakarā neatdot audzēkņus personām, par kurām nav brīdinājuši vecāki.
19. Pēc bērna izņemšanas no RIKPVP, viņš nedrīkst atgriezties RIKPV teritorijā.
20. Bērns netiek uzticēts alkohola reibumā vai citu psihotropo vielu iespaidā esošām personām un bērniem, kuri jaunāki par 13 gadiem.
21. Iepazīties ar RIKPVP izvietoto vecākiem paredzēto informāciju.
22. Piedalīties grupas vecāku sapulcēs un kopsapulcēs. Pildīt vecāku sapulcēs pieņemtos lēmumus, ievērojot, ka vecāku sapulcēs pieņemtie lēmumi ir saistoši arī tiem vecākiem, kuri sapulcē nav piedalījušies.
23. Sadarboties ar RIKPVP administrāciju, speciālistiem, bērna pedagogiem un pārējiem skolas darbiniekiem; uzklaust medicīniskā personāla ieteikumus. Vecāku pienākums ir pēc Iestādes māsas norīkojuma kopā ar bērnu apmeklēt medicīnas speciālistus un veikt profilaktiskās potes (MK not. Nr.277. no 23.03.2010.), atteikšanās gadījumā, to veikt rakstiski un apliecināt ar savu parakstu.
24. Piedalīties un atbalstīt RIKPVP organizētos pasākumus. Apmeklējot RIKPVP pasākumus, kas notiek telpās, izmantot maiņas apavus.
25. Trauksmes situācijā obligāti sadarboties ar grupas skolotāju, bez pieteikšanās neizņemt bērnu no grupas.

26. Ar cieņu un toleranci izturēties pret RIKPV darbiniekiem. Sekmēt to, lai bērnam veidojas pozitīva attieksme un pieklājība pret apkārtējiem - bērniem un pieaugušajiem.
27. Saudzīgi izturēties pret Iestādes mantu un teritoriju, mācīt to izglītojamajam. Atlīdzināt Iestādei zaudējumus, kas radušies bērna vai savas neatļautas rīcības rezultātā.
28. Zināt informāciju: par operatīvo dienestu izsaukšanu; grupas bērnu evakuācijas plānu un gaitu.
29. Bērnu vecāki ir atbildīgi par to, lai viņu bērns iegūtu obligāto pirmsskolas izglītību. Bērna attīstības jautājumos izglītojamā vecākiem jāatbalsta pedagogi.

7. Bērnu veselības nodrošināšana Iestādē

1. Pirms bērns sāk apmeklēt RIKPVP, vecākiem ir pienākums iepazīties ar RIKPVP režīmu un pakāpeniski bērnu pie tā pieradināt; bērnam uzsākot apmeklēt pirmsskolu, ievērot adaptācijas noteikumus.
2. Vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnam saskaņotu dienas režīmu mājās ar RIKPVP bērnu dienas kārtību.
3. Mācīt un mudināt bērnu pastāvīgi ievērot personīgo higiēnu, sekot roku, kāju, sejas tīrībai un novērst nekārtību apģērbā, matu sakārtojumā.
4. Mācīt bērnu pareizi sēdēt pie galda ēšanas laikā, brīvi rīkoties ar nazi un dakšīņu un pēc ēšanas pateikties.
5. Nedarīt to, ko bērns var paveikt pats.
6. Audzēkni uz Iestādi vecāki atved veselu, tīru, kārtīgu (sekojiet sava bērna ausu, roku, kāju tīrībai; matu, nagu garumam; apakšveļas un drēbju tīrībai), bez rotaslietām (ķēdītes, auskari, gredzeni var apdraudēt bērna veselību), bez rotaļlietām, kuras var kaitēt bērna fizisko un emocionālu veselību, bez košļājamās gumijas un konfektēm, ar viņam nepieciešamo papildus apģērbu un higiēnas piederumiem.
7. Bērns jāģērbj atbilstoši gadalaikam un esošajiem laika apstākļiem. Apģērbam jābūt vienkāršam, ērtam, viegli mazgājamam, piemērotam rotaļām, krāsošanai un līmēšanai. Apģērbam jābūt vienkārši aizpogājamam, tādām, kurā bērns ir pieradis dzīvot mājas apstākļos.
8. Virsdrēbes jāatstāj garderobē un jānomaina ielas apavi. Jānodrošina bērnam piemēroti ērti apavi (sandales, kurpes ar nelielu papēdīti), lai bērns tos bez grūtībām var novilkt, uzvilkt un aiztaisīt. Traumatisma profilaksei bērns nedrīkst nēsāt sandales bez siksnīnām un čības.
9. Atbilstoši izglītojamā vecumam un sezonai jābūt rezerves veļai (pietiekamā daudzumā), zeķēm, cimdiem u.c. nepieciešamajam apģērbam, siltajos gadalaikos nepieciešama viegla, gaiša galvas sega.
10. Obligāti jābūt ķemmei, kabatas salvetēm (lakatiņam), zobu birstei, apģērbam, kurā bērns guļ dienas miegu. Par minēto lietu tīrību atbild vecāki.
11. Ikdienā vai svētkos cienastā nedrīkst nest ātri bojājošos produktus, kuri jāuzglabā noteiktā temperatūrā, konditorijas izstrādājumus ar krēmiem un putukrējumu, kā arī košļājamās gumijas.
12. Iestādei ir pienākums, saskaņā ar Iekšējiem noteikumiem "Kārtība, kādā rīkojas bērna infekcijas slimību gadījumos" 4. punktā noteiktajām infekcijas saslimšanām vai ir aizdomas par to esamību, neuzņemt izglītojamo ar infekcijas slimību pazīmēm.

13. Ja kāds simptomiem parādās izglītojamajam atrodoties Iestādē, grupas skolotāja nekavējoties sazinās ar vecākiem vai aizbildni. Vecākiem, aizbildņiem ir jānodrošina saslimušā izglītojamā izņemšana no Iestādes.
14. Pēc iepriekš minētā, izglītojamais var atsākt apmeklēt Iestādi, tikai tad, ja ir izvesēlojies un ja vecāki iesniedz grupas skolotājam ārsta izziņu par bērna veselības stāvokli, ar atļauju apmeklēt Iestādi.
15. Gadījumos, kad audzēknim ir nepieciešama medicīniskā palīdzība, Iestāde ziņo bērna vecākiem un/vai ātrajai medicīniskajai palīdzībai un rīkojās saskaņā ar 31.05.2016. skolas izdoto Kārtību, kādā rīkojas bērna infekcijas slimību gadījumos. Grupas telpās aizliegts lietot jebkura veida medikamentus. Ja audzēknim Iestādē nepieciešams sniegt medicīnisko palīdzību, jāvērsas pie Iestādes māsas. Hroniski slimiem bērniem, ja jālieto medikamenti, kurus izrakstījis ārsts, dienas laikā, uz RIKPVP ir jāatnes ārsta recepte – norādījums par to, kā jālieto medikamenti un jāiesniedz kopā ar medikamentiem medmāsai. Zāles ir jānodod oriģināla iepakojumā Iestādes māsai, dot tās bērniem līdz ir kategoriski aizliegts. Visi medikamenti ir lietojami tikai Iestādes māsas uzraudzībā.
16. Ja izglītojamiem nepieciešams speciāls uzturs, atnest no ģimenes ārsta izziņu par produktiem, kas jāizslēdz no uztura, kā arī pamatojumu par šo produktu izslēgšanu.

8. Pieņemšanas un atskaitīšanas kārtība Iestādē

1. Pieņemšanas un atskaitīšanas kārtība Iestādē regulē [Rīgas domes saistošie noteikumi Nr. 191 “Kārtība, kādā Rīgas pilsētas pašvaldība īsteno pirmsskolas izglītības nodrošināšanas funkciju”](#). Pēc informācijas saņemšanas par vietas nodrošinājumu RIKPVP, saskaņā ar RDIKSD datiem ir nepieciešams iesniegt /uzrādīt sekojošus dokumentus:
  - Iesniegumu;
  - Bērna dzimšanas apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu) vai norakstu (izglītības iestādē to salīdzina ar oriģinālu);
  - Bērna medicīnisko karti (veidlapa 026/u);
  - Izrakstu no ambulatorās slimnieka medicīniskās kartes (veidlapa 027/u) par iepriekš izdarītajām profilaktiskākām vakcinācijām;
  - citus dokumentus, kuri attiecas uz bērnu vai RIKPVP darbību.
2. Bērna uzņemšanu iestādē noformē ar RIKPV direktores rīkojumu, pamatojoties uz minētajiem dokumentiem.
3. RIKPV slēdz Līgumu par bērna izglītošanu un aprūpi ar vienu no bērna vecākiem vai likumisko pārstāvi.
4. Lēmumu par bērna atskaitīšanu no pirmsskolas iestādes pieņem šādos gadījumos: pēc vecāku iniciatīvas, sakarā ar pirmsskolas iestādes vai dzīvesvietas maiņu; sakarā ar pirmsskolas izglītības programmas apguvi; citos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.
5. RIKPV direktors, izvērtējot lietderību, ir tiesīgs atskaitīt bērnu no pirmsskolas iestādes, ja ir veikti visi normatīvajos aktos noteiktie pasākumi bērna neattaisnota kavējuma gadījumā, bet bērns turpina neapmeklēt pirmsskolas iestādi.
6. Ja tiek mainīta pirmsskolas iestāde, vecāki iesniedz pirmsskolas iestādei, no kuras bērns vēlas izstāties, izziņu no tās izglītības iestādes, uz kuru bērns vēlas pāriet mācīties.

9. Drošības nodrošināšana Iestādē

1. Iestādē tiek nodrošināta drošība saskaņā ar: elektrodrošības, ugunsdrošības instrukcijām, rīcības plānu ugunsgrēka gadījumā, instrukciju par rīcību ārkārtas situācijās un avāriju gadījumā, citiem obligātiem dokumentiem.
2. Izglītojamā atrašanās laikā Iestādē par viņa dzīvību un veselību atbild Iestādes darbinieki atbilstoši amata kompetencei, kas noteikta amatu aprakstos.
3. Evakuācijas plāni tiek izvietoti RIKPV telpās, gaitēnos.
4. Operatīvo dienestu izsaukšanas kārtība izvietota pie evakuācijas plāna.
5. Atskatot trauksmes signālam, ja vecāks neatrodas bērna grupā, nekavējoties atstāt RIKPV telpas pa evakuācijas izeju.
6. Atskatot trauksmes signālam, grupu darbinieki nekavējoties veic bērnu evakuēšanu.
7. Pirmsskolas izglītības skolotāja, novērtējot situāciju, izvēlas īsāko un drošāko evakuācijas ceļu, pārbauda bērnu skaitu. Evakuējot bērnus, viens darbinieks atrodas bērnu grupas priekšgalā, bet otrs darbinieks iziet no grupas pēdējais, vēlreiz pārbaudot telpas.
8. Ja situācija atļauj, paņem bērnu siltās drēbes vai segas un grupas dokumentāciju.
9. Grupas darbinieki ved bērnus uz tuvāko drošo vietu un gaida Iestādes direktoru vai administrācijas pārstāvi, kas organizē turpmāko rīcības gaitu.
10. Lai aizsargātu izglītojamā veselību un dzīvību, iestādē ir izstrādāti drošības noteikumi bērniem (Pirmsskolas drošības noteikumiem bērniem. 1.-12. pielikumi):
  1. Drošības noteikumi bērniem mācību, rotaļu un grupu telpās.
  2. Drošības noteikumi bērniem nodarbībās un veicot praktiskos darbus.
  3. Drošības noteikumi bērniem sporta nodarbībās (zālē) un izpriešanās.
  4. Drošības noteikumi bērniem masu un citu pasākumos.
  5. Drošības noteikumi bērniem pastaigās un ekskursijās.
  6. Drošības noteikumi bērniem pastaigas laikā iestādes teritorijā un rotaļu laukumā
  7. Personīgā higiēna un darba higiēna.
  8. Drošības noteikumi bērniem ugunsdrošībā
  9. Drošības noteikumi bērniem elektrodrošībā
  10. Bērnu rīcība ekstremālās un nestandarta situācijās
  11. Pirmā palīdzība
  12. Izglītojamo drošība uz ūdens un ledus
11. Par noteikumu (iekšējās kārtības, drošības noteikumiem un evakuācijas norises kārtību) pārrunāšanas faktu skolotāja veic ierakstu e-žurnālā vai skolotāja dienasgrāmatā.
12. Bērni Iestādē ierodas pieaugušo pavadībā, kuri bērnu nodod pirmsskolas izglītības skolotājam vai darbiniekam, kas pieņem bērnus. Bērns nedrīkst viens ierasties Iestādē, kā arī atrasties tās teritorijā bez pieaugušo klātbūtnes.
13. Kad bērns nodots Iestādē, nav pieļaujama bērna atrašanās ārpus Iestādes teritorijas bez Iestādes darbinieka klātbūtnes. Gadījumā, ja bērns patvaļīgi atstājis Iestādes teritoriju, Iestādes vadītājs vai dežūrējošais administrators nekavējoties norīko Iestādes darbiniekus bērna meklēšanai, par bērna pazušanu ziņo policijas nodaļai, bērna vecākiem un informē Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentu. Rakstveidā ziņojums par notikušo jāiesniedz Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentā divu darba dienu laikā.
14. Iestādē un tās teritorijā aizliegts atstāt bērnus vienus bez pieaugušo uzraudzības.

15. Pirmsskolas vecuma bērnu pārvietošanās no savas grupas uz citām Iestādes telpām pieļaujama tikai Iestādes darbinieku pavadībā.
16. Ejot pa kāpnēm, Iestādes darbinieks nodrošina uzmanīgu un nesteidzīgu bērnu pārvietošanos.
17. Pirms bērnu pastaigas Iestādes teritorijā sētnieks pārliecinās par teritorijas atbilstību bērnu drošībai un pārbauda, vai teritorijā neatrodas bērniem bīstami priekšmeti.
18. Nodrošinot sava bērna un apkārtējo izglītojamo drošību, vecākiem jāpārbauda, ko bērns ņem līdz uz Iestādi, vajadzības gadījumā pārbaudīt arī viņa kabatas, personīgās mantas. Nav pieļaujams iestādē ienest asus, ugunsnedrošus priekšmetus, kā arī medikamentus, pieaugušo kosmētiku u. c. ķīmiskas vielas.
19. Ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai, tas mutiski vērsas pie jebkura Iestādes darbinieka un informē to.
20. Katra persona (izņemot bērna vecākus (aizbildņus)) skaitās iestādē nepiederoša persona. Nepiederošām personām nav atļauts uzturēties RIKPV teritorijā. Pilnvarotās personas drīkst atrasties Iestādē.
21. RIKPV darbiniekam jāpieiet klāt nepiederošajai personai, jāatvainojas un jāpajautā personas apliecinošs dokuments un ierašanās iemesls.
22. RIKPV darbinieks, uzzinot ierašanās iemeslu, pavada šo personu līdz mērķim, norādot kabinetu, grupu vai konkrētu personu.
23. Ja darbinieks, kuru svešais cilvēks vēlas sastapt, neatrodas iestādē, jāinformē par laiku, kad iespējams satikt, norādot nepieciešamos tālruņa numurus.
24. Iestādē jebkuram cilvēkam ir tiesības apturēt svešu personu un pajautāt atrašanās iemeslu iestādē. Darbiniekam jārīkojas saskaņā ar plānu izglītojamo vecākiem un citām personām saistošas uzturēšanās kārtības Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas pirmsskolas grupu telpās un tās teritorijā ievērošanai:
  1. Iestādes personāls seko līdzi kārtības ievērošanai.
  2. Ja kārtība netiek ievērota, personāls un izglītojamo vecāki vai citas personas:

↓

Ja izveidota situācija nav bīstama un ↔ Administrācijas izsaukšana
neapdraud izglītojamo dzīvību un ↔ Medicīniskās neatliekamās palīdzības
 veselību, jāinformē un jābrīdina izsaukšana – **tālrunis 112**
 personu, kura pārkāpa kārtību, par ↔ Valsts vai pašvaldības policijas
 iespējamo tālāko rīcību: izsaukšana – **tālrunis 112**

↓

Administrācijas rīcības:
 a) pārkāpēja aicinājums uz pārrunām un paskaidrojuma par pārkāpumu pieprasīšana;
 b) situācijas un pārkāpēja stāvokļa izvērtējums;
 c) medicīniskās neatliekamās palīdzības vai valsts vai pašvaldības policijas izsaukšana.

↓

Ja izveidota situācija ir bīstama un ↔ Steidzīgi jāizsauc medicīniskās
apdraud izglītojamo dzīvību un ↔ neatliekamo palīdzību – **tālrunis 112**
 veselību, jārīkojas sekojoši: ↔ Steidzīgi jāizsauc valsts vai
 pašvaldības policiju – **tālrunis 112**

↔ Jāziņo un jāizsauc Iestādes administrācija

↓

Administrācijas rīcības:

- a) vienlaicīgi ar medicīniskās neatliekamās palīdzības izsaukšanu jāziņo cietuša radniekiem, ja cietis izglītojamais – viņa vecākiem;
- b) vienlaicīgi nodrošināt pārējo izglītojamo drošību.

↓

Iestādes personāla rīcības:

- a) jārikojas atbilstoši Iekšējās kārtības noteikumu un CA plāna nosacījumiem.

25. Personas, kuras ierodas Iestādē ar mērķi sniegt iesniegumus, priekšlikumus vai sūdzības, vēršas pie RIKPV direktora vai RIKPVP struktūrvienības vadītājas apmeklētāju pieņemšanas laikā, vai arī iepriekš vienojas par citu tikšanās laiku.

26. RIKPV grupu skolotāji ir atbildīgi par vecāku un par bērnu (atbilstoši bērna vecumam) iepazīstināšanu ar RIKPV Iekšējās kārtības noteikumiem, drošības noteikumiem saskaņā ar apstiprinātu grafiku, ar evakuācijas norisi un citiem drošību reglamentējošiem aktiem RIKPV. Iepazīstināšana notiek katru gadu septembra mēnesī, kā arī pēc vajadzības turpmāk mācību gada laikā.

27. Iestādē pirmo palīdzību izglītojamam sniedz Iestādes medicīnas māsa vai Iestādes darbinieks, kurš apmācīts pirmās palīdzības sniegšanā, saskaņā ar plānu neatliekamās medicīnas palīdzības sniegšanā nelaimes gadījumos Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskolas pirmsskolas grupu telpās un skolas teritorijā:

1. Nekavējoties ziņot skolas māsai un administrācijai.

2. Skolas māsa novērtē izglītojama veselības stāvokli un izlemj:

↓

Medicīniskā neatliekamā palīdzība nav nepieciešama

↓

Medicīniskās neatliekamās palīdzības sniegšana (atkarīgi no situācijas) un izglītojama uzraudzība (medicīniska)

↓

Vecāku informēšana

↓

Izglītojama nogādāšana mājās un nepieciešamības gadījumā – ārsta apmeklējums

↓

Nepieciešama medicīniskā neatliekamā palīdzība

↓

Medicīniskās neatliekamās palīdzības izsaukšana – **tālrunis 112**

↓

Medicīniskās neatliekamās palīdzības sniegšana (atkarīgi no situācijas) un izglītojama uzraudzība (medicīniska)

↓

Vecāku informēšana

↓

Nepieciešamības hospitalizēšana

gadījumā

28. Ja izglītojamais saslimst atrodies Iestādē, grupas skolotāja vai medicīnas māsa informē izglītojamā vecākus. Atgriezies uz pirmsskolu bērns drīkst tikai ar ģimenes ārsta zīmi.

29. Ja izglītojamais guvis nelielu traumu un nav apdraudēta viņa veselība un dzīvība, pirmo palīdzību izglītojamajam sniedz Iestādē.
30. Ja izglītojamam ir smaga trauma, vai saslimšana, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, un Iestāde nodrošina pirmās palīdzības sniegšanu izglītojamajam līdz brīdim, kamēr ierodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.
31. Par katru izglītojamā traumu vai sūdzībām medicīnas māsa izdara ierakstu Ambulatoro pacientu reģistrācijas žurnālā vai grupas skolotājs izdara ierakstu grupas žurnālā.
32. Iestādes rīkotajos sporta pasākumos piedalās Iestādes medmāsa.

33. Kategoriski aizliegts:

- Lietot necenzētus vārdus un izteicienus;
- Pielietot vardarbību (fiziski, emocionāli un psiholoģiski ietekmēt, pazemot audzēkņus un Iestādes darbiniekus);
- Huligāniski uzvesties,
- Smēķēt RIKPV teritorijā un RIKPV telpās;
- Lietot, glabāt, realizēt, iegādāties RIKPV alkoholu, narkotiskās, tabakas izstrādājumus, pirotehniku, gāzes baloniņus, gāzes pistoles, toksiskās vai psihotropās vielas;
- Atrasties RIKPV teritorijā un RIKPV telpās ar mājdzīvniekiem;
- Nepiederošām personām uzturēties RIKPV bez RIKPV darbinieka pavadības.

34. Skolas direktora un pedagogu rīcība iespējamās vardarbības gadījumā:

- 34.1. Ja Iestādes darbinieki pamana jebkāda veida notiekošos vardarbības pazīmes pret izglītojamo vai darbinieku, tad jārīkojas sekojoši:
    - 34.1.1. telefoniski, vēlāk arī rakstiski paziņo Iestādes vadītājam, veic ierakstu grupas žurnālā par notikušo.
    - 34.1.2. Ja cieš izglītojamais – vispirms izglītojamo vecākiem. Un, atkarība no vardarbības veida, dežurējošiem un uz to laiku strādājošiem Iestādē medicīniskiem darbiniekiem.
    - 34.1.3. Ja vardarbības pazīmes izglītojamam ir ieraudzītas uzņemšanas laikā no rīta, darbinieki:
      - lūdz vecākus paskaidrot par to izcelsmēm;
      - telefoniski un vēlāk arī rakstiski paziņo Iestādes vadītājam, skolas sociālam pedagogam, dežurējošiem un uz to laiku strādājošiem Iestādē medicīniskiem darbiniekiem par iespējamo vardarbību.
  - 34.2. Medicīniskie darbinieki sniedz pirmo palīdzību cietušam izglītojamam vai darbiniekam, nepieciešamības gadījumā hospitalizēšana un sastāda aktu par vardarbības pazīmēm un zināmajiem iemesliem, kurā parakstās divas vai trīs personas, kas bija aculiecinieki vai redzēja vardarbības pazīmes.
  - 34.3. Skolas direktors pieņem lēmumu par turpmāko rīcību katrā (fiziskas vai emocionālas) vardarbības gadījumā:
    - izsaukt izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, lai atrisinātu konfliktsituāciju;
    - izsaukt policiju;
    - izsaukt ātru medicīnisku palīdzību;
    - ziņot citām Pašvaldības dienestiem.
35. **Skolas direktora un pedagogu rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, dzīvību un veselību:**

- 35.1 Ja izglītojamais Iestādē apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību:
- 35.1.1. pedagogi vai pedagoga palīgi informē pirmsskolas struktūrvienības vadītāju par izglītojamā uzvedību;
- 35.1.2. pirmsskolas struktūrvienības vadītāja nodrošina izglītojamajam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, uzturēšanos citā telpā, ja iespējams, izglītības psihologa vai cita skolotāja klātbūtnē. Uzturēšanās citā telpā var ilgt līdz brīdim, kad ierodas izglītojamā vecāki;
- 35.1.3. skolotāja vai administrācijas pārstāvis mutiski vai rakstiski (papīra vai elektroniska dokumenta formā) informē izglītojamā vecākus par izglītojamā uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar iestādi;
- 35.1.4. skolas direktors ar rīkojumu nosaka atbalsta personāla pienākumus, lai veicinātu turpmāko sadarbību ar izglītojamo un vecākiem un izstrādātu atbalsta pasākumus atbilstoši izglītojamā vajadzībām un situācijai;
- 35.1.5. skolas direktoram ir tiesības pieaicināt nepieciešamos speciālistus, lai nodrošinātu situācijas risinājumu;
36. **Draudu gadījumā izglītojamiem jārīkojas sekojoši:**
- ugunsgrēks: neslēpties, bet skriet pie pieaugušajiem un izpildīt viņu instrukcijas;
  - ūdensplūdi: neslēpties, bet skriet pie pieaugušajiem un izpildīt viņu instrukcijas;
  - ārkārtējas situācijas: neslēpties, bet skriet pie pieaugušajiem un izpildīt viņu instrukcijas;
  - svešs cilvēks piedāvā saldumus vai rotaļlietas, pavizināt ar mašīnu, aiziet pastaigāties vai uz izpriecām: jāatteicas un tūlīt jāizstāsta skolotājam, vai sākt skali kliegt, lai pievērstu apkārtējo cilvēku uzmanību;
  - pastaigas laukumā atrodams pievilcīgs priekšmets, ar kuru gribētos paspēlēties: necelt, neņemt rokās, bet jāpaziņo skolotājam vai citam pieaugušajam, kurš atrodas blakus.

10. Kārtība, kādā tiek risinātas konfliktsituācijas Iestādē

1. Katrā grupā ir pastkastīte sūdzībām, priekšlikumiem un ierosinājumiem, lai risinātu katru konfliktsituāciju. Saziņai, ierosinājumiem un pretenzijām izmantojama arī e-pasta adrese: ikpvs@riga.lv.
2. Ja situācija netika atrisināta ar grupas skolotājiem un RIKPVP struktūrvienības vadītāju, sūdzības iesniedzējs var vērsties pie RIKPV direktora, pierakstoties uz pieņemšanu vai iesniedzot iesniegumu vai sūdzību.
3. RIKPV sekretāre reģistrē sūdzību reģistrā, uzrādot: sūdzības iesniedzēja vārdu, uzvārdu, sūdzības veidu (mutiska, rakstiska, anonīma), īsu izklāstu, datumu, reģistrācijas numuru.
4. Iestādes vadītājs un administrācija izskata sūdzību un nosaka rīcības plānu. Pieaicinot iesaistītās personas, administrācija noskaidro sūdzībā rakstīto, uzklausa Iestādes darbiniekus un nosaka paskaidrojuma iesniegšanas datumu.
5. Šī saruna tiek protokolēta.
6. Administrācija, nepieciešamības gadījumā, sasauc iesaistīto personu pārrunas (sūdzības iesniedzēji, iesaistītie darbinieki un administrācijas pārstāvji).
7. Sūdzības iesniedzējam, tiek sniegta rakstiska atbilde viena mēneša laikā no iesniegšanas datuma (izņemot gadījumus, ja iesniedzējs ir anonīms).

11. Bērnu datu aizsardzība Iestādē

1. RIKPV rīcībā esošie bērnu personas dati tiek apstrādāti, lai izpildītu RIKPV pirmsskolas funkcijas. Visi bērnu personas dati tiek aizsargāti, ievērojot ikviena Satversmes 96.pantā nostiprinātās tiesības uz personas privātumu.
2. Bērna personas fotogrāfiju izmantošana informatīvajos materiālos, interneta mājas lapā, iestādes telpu noformēšana ir atļauta ar vecāku vai bērna likumiskā pārstāvja piekrišanu.
3. Ja iestādē tiek veikts kāds zinātnisks, socioloģisks vai tamlīdzīgs pētījums, kurā nepieciešams norādīt bērna personas datus aptaujas anketās, šādu datu vākšanai ir jābūt vecāku piekrišana, un tie tiek informēti par pētījuma nolūku un datu saņēmējiem.
4. Likums neaizliedz vecākiem fotografēt, filmēt iestādē dažādus pasākumus (bērnu svētku rītiņi), bet fotogrāfijas, filmas nevar tikt publiskas. Šādu fotogrāfiju, filmu izplatīšanai ir jānotiek saskaņā ar personas tiesībām uz savu attēlu.

12. Kārtība, kādā izglītojamie un viņu vecāki tiek iepazīstināti ar Noteikumiem

1. Iekšējās kārtības noteikumi ir izvietoti Iestādes personālam un vecākiem brīvi pieejamā informatīvajā vietā un skolas mājas lapā, sadaļā Pirmsskola.
2. Jaunuzņemto izglītojamo vecāki tiek iepazīstināti ar Iestādes iekšējās kārtības noteikumiem pirms izglītojamo uzsāk apmeklēt Iestādi.
3. Atkārtotu iepazīšanos ar Iestādes iekšējās kārtības noteikumiem vecāki veic ik gadu (mācību gada sākumā) grupas sapulcē, pēc iepazīšanās vecāks to apliecina ar parakstu.
4. Izglītojamo vecāku iepazīstināšanu ar iekšējās kārtības noteikumiem var veikt administrācijas pārstāvji, grupas pirmsskolas izglītības skolotājas vai īpaši nozīmēta atbildīgā persona.
5. Ja viens no bērna vecākiem ir iepazīstināts ar iekšējās kārtības noteikumiem, citiem dokumentiem, kas reglamentē iestādes darbību un prasības bērna uzturēšanai iestādē, viņa pienākums ir par visu informēt otru bērna vecāku un personu, kas ir pilnvarota atvest un izņemt bērnu.
6. Grupas skolotājas vai citi pedagogi iepazīstina izglītojamos ar iekšējās kārtības noteikumiem mācību gada laikā pēc vajadzības. Par noteikumu pārrunāšanas faktu skolotājs veic ierakstu grupas žurnālā.

12. Atbildība par Noteikumu neievērošanu

1. Noteikumu ievērošana vecākiem ir obligāta.
2. Noteikumu neievērošanas gadījumā disciplinārlieta par pārkāpumu izdarīšanu un lēmuma pieņemšana notiek šādā kārtībā: rakstisks paskaidrojums sociālajam pedagogam vai administrācijas pārstāvim, sociālā pedagoga prombūtnes laikā; akts par pārkāpumu; pārrunas ar vecākiem; RIKPV direktora rīkojums.
3. Gadījumos, kad vecāki pārkāpuši Noteikumus, grupas skolotāja vai cits Iestādes darbinieks iesniedz rakstisku ziņojumu RIKPV direktoram.
4. Kārtība var būt noteikta citādi, ņemot vērā konkrēto situāciju.

15. Atgādinājums vecākiem

1. Bērna vieta RIKPV saglabājas bērna slimības, karantīnas laikā, vecāku atvaļinājuma laikā (ja vismaz dienu iepriekš ir uzrakstīts iesniegums uz direktora vārda par plānoto prombūtni, bet ne ilgāk par vienu mēnesi pēc kārtas) un periodā, kad RIKPV ir slēgta.
2. Atcerieties, ka ģimene ir atbildīga par sava bērna veselību, labsajūtu, izglītību un audzināšanu. Ģimene ir tā, kas sagatavo bērnu dzīvei un RIKPV palīdz to realizēt.

16. Noslēguma jautājumi

1. Grozījumi Noteikumos izdarāmi ar RIKPV Pedagoģiskā padomes vai RIKPV padomes lēmumu.
2. Izglītojamā vecāku (aizbildņu) atbildība par Noteikumu ievērošanu stājas spēkā no noslēgtā līguma parakstīšanas brīža un ir spēkā līdz izglītojamā atskaitīšanai.

09.09.2020. zaudē spēku sekojoši 30.08.2019. ar rīkojumu Nr. VSIKP-19-157-rs apstiprināti pirmsskolas grupu iekšējās kārtības un drošības noteikumi un 13.01.2014. Pirmsskolas drošības noteikumi Nr. 1-06/7-14.

Skolas direktora p.i.

J. Kapeniece

Drošības noteikumi bērniem mācību, rotaļu un grupu telpās

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un janvārī, mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. ar rotaļlietām nedrīkst mētāties, jo, trāpot sev vai citam bērnam, var tikt gūti savainojumi vai bojāts grupas inventārs; pēc rotaļāšanās sakārtot rotaļlietas un novietot iepriekšējā atrašanās vietā; katrai lietai sava vieta!;
  - 4.2. instrumentus, kas paredzēti praktiskajam darbam, drīkst ņemt tikai ar skolotājas atļauju; neņemt sīkas rotaļlietas un asus priekšmetus mutē;
  - 4.3. ja nepieciešams pārvietot krēsliņu uz citu vietu, to jādara uzmanīgi; krēsliņu virs galvas celt nav atļauts; sēžot uz krēsla, nedrīkst šūpoties, var nokrist;
  - 4.4. grupas telpā nedrīkst kāpt uz mēbelēm (plauktiem, galdiem, krēsliem), jo tie var gāzties, kā rezultātā var tikt gūtas traumas; ja nepieciešama kāda lieta, ko pats nevari aizsniegt, palūdz to skolotājai;
  - 4.5. nedrīkst lēkāt pa gultu, jo var gūt traumas;
  - 4.6. pa grupas telpu jāpārvietojas lēnām, soļos, nesteidzoties un negrūstot citus bērnus;
  - 4.7. nav atļauts iet pie atvērta loga un izliekties pār to;
  - 4.8. jābūt piesardzīgam ģērbtuvē atverot un aizverot skapīšu durvis, lai neiespiestu pirkstus durvis;
  - 4.9. drīkst ēst un dzert tikai pie galda, skriet vai staigāt apkārt ar ēdienu mutē ir ārkārtīgi bīstami; nedrīkst košļāt košļājamas gumijas un ēst sīkas konfektes;
  - 4.10. ēdot, jāuzvedas pie galda mierīgi, nesarunāties;
  - 4.11. uzklājot, noklājot galdu un ēdot jālieto galda piederumi uzmanīgi un piesardzīgi;
  - 4.12. kustību rotaļu un spēļu laikā ievērot rotaļas uzvedības noteikumus;
  - 4.13. ievērot drošību uz trepēm, kāpjot uz nodarbību telpām vai grupas telpām otrajā stāvā;
  - 4.14. pārvietojoties grupas telpā, zālē vai gaitenī, būt vienam pret otru uzmanīgiem, izpalīdzīgiem, vajadzības gadījumā palīdzēt, palaist garām; jābūt ļoti uzmanīgam, ja gaitenī ir slapja grīda;
  - 4.15. jābūt piesardzīgam, ieejot un izejot no telpas un aizverot durvis, lai nepiespiestu pirkstus sev vai citiem bērniem;
  - 4.16. zāles drīkst lietot tikai pēc ārsta norādījumiem un tikai medmāsas (cita pieauguša) klātbūtnē; ja kāda bērna rīcībā ir tabletes, ziedes, mikstūras vai kādas nepazīstamas vielas, par to jāziņo skolotājai; nekādā gadījumā nemēģināt nogaršot jebkāda veida zāles - tabletes, pulverīšus, mikstūras, ziedes u.c.;
  - 4.17. nav atļauts aiztikt pedagoga palīga rīcībā esošos tīrīšanas un kopšanas līdzekļus; bīstamās vielas jāatpazīst pēc iesaiņojuma brīdinājuma simboliem. Tikai pieaugušie drīkst rīkoties ar tām.

Drošības noteikumi bērniem nodarbībās un veicot praktiskos darbus

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un janvārī, mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. sakārtot pēc sevis rotaļlietas, novietot tās savā vietniņā;
  - 4.2. strādājot ar zīmuli, otu vai pildspalvu, turēt tās pareizi un lietot tikai paredzētajiem mērķiem;
  - 4.3. ar asiem priekšmetiem (īlenu, šķērēm, adatu, nazi) darboties tikai pieaugušo uzraudzībā un ievērojot drošības noteikumus darbā ar šiem darba rīkiem:
    - 4.3.1. Drošības noteikumi, strādājot ar adatu:
      - * paņemt un likt adatu savā vietā ļoti uzmanīgi;
      - * šūt ar uzpirkstēni;
      - * darba laikā iespraust adatu speciālajā adatu spilventiņā;
      - * padot adatu ar aci uz priekšu ar iekšā ievērtu diegu;
      - * šūšanā adatu virzīt no sevis;
      - * nodot adatu pēc darba skolotājai;
      - * glabāt adatnīcā.
    - 4.3.2. Drošības noteikumi, strādājot ar īlenu:
      - * īlenu glabāt pārvalkā vai paliktnī;
      - * strādāt ar īlenu pie darbgalda;
      - * augļus izdurt ar īlenu uz dēļa;
      - * izdurt ar īlenu tikai svaigus augļus;
      - * izdurt ar īlenu augļa vidū.
    - 4.3.3. Drošības noteikumi, strādājot ar šķērēm:
      - * likt šķēres pa labi, ar riņķiem uz priekšu;
      - * padot šķēres ar riņķiem uz priekšu, jātur aizvērtas;
      - * glabāt šķēres paliktnī slēgtiem asmeņiem uz leju;
      - * strādājot, asos šķēru galus pagriež pret sevi.

Nedrīkst:

- * turēt šķēres ar galiem uz augšu;
- * mest šķēres uz grīdas;
- * atstāt šķēres atvērtas;
- * virzīt šķēres tuvu sejai vai cita bērna;
- * vicināt šķēres darba laikā;
- * izmantot darbā šķēres ar asiem galiem;
- * skraidīt ar šķērēm;
- * likt šķēres mutē.

2.3.4. Drošības noteikumi, strādājot ar nazi:

- * strādāt ar nazi tikai pie darbgalda;
- * nazi turēt labajā rokā, asmeni virzot ar aso galu uz leju;
- * darbības ar nazi veikt no sevis;
- * strādājot ar nazi, balstoties ar plaukstām uz galda vai uz dēļa.

Nedrīkst:

- * atspiest darba materiālu pret savām krūtīm vai pret vēderu;
- * spiest nazi ļoti stipri, jo tas var nolēkt un sadurt roku;
- * skraidīt ar nazi;
- * vicināt nazi;
- * virzīt nazi tuvu sejai vai cita bērna;
- * likt nazi mutē vai laizīt naža asmeni.

Pēc darbu veikšanas rūpīgi izmazgāt rokas ar ziepēm!

Par bīstamiem priekšmetiem bērnam jāzina:

- Šķēres, adatas un nažus ņemam tikai kad pedagogs atļāva;
- Dažādus personīgus sīkos priekšmetus atstāšu mājās;
- Neaiztikšu nepazīstamus un svešus priekšmetus;
- Neņemšu mutē sīkos priekšmetus.

Drošības noteikumi bērniem sporta nodarbībās un izpriecās

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī, janvārī, apgūstot tēmu par sportu un fizisko izglītību, katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. piedalīties sporta sacensībās un nodarbībās sporta apģērbā un apavos, sporta nodarbībās nelietot nekādas rotaslietas – ķēdītes, pulksteņus u.c., nekošļāt košļājamo gumiju vai citas ēdamas lietas;
  - 4.2. uzmanīgi klausīties skolotāja norādījumus un spēļu noteikumus, izpildīt tos nodarbības gaitā;
  - 4.3. ievērot vingrojumu izpildīšanas noteikumus, kā arī kustības spēļu un rotaļu noteikumus;
  - 4.4. lietot sporta inventāru tikai ar skolotājas atļauju un pēc viņas norādījumiem, pēc paveiktā darba nolikt sporta inventāru tam paredzētajā vietā;
  - 4.5. nedrīkst draiskoties un sadurties skrienot, lecot, kāpjot, metot, vingrinoties ar lecamauklu un citiem sporta priekšmetiem, nedrīkst grūst citus bērnus;
  - 4.6. mest priekšmetus drīkst tikai uz brīvu laukumu, lai netraumēt citus bērnus;
  - 4.7. rāpot pa virvi vai kāpt pa vingrošanas kāpnēm drīkst loi uzmanīgi un tikai pieaugušā klātbūtnē;
  - 4.8. skriet atļauts tikai vienā virzienā, lai nesadurties ar citiem bērniem;
  - 4.9. ziņot skolotājai, ja esi sporta nodarbības laikā savainojies vai juties slikti, nekavējoties par to saki skolotājai;
  - 4.10. Sporta pasākuma dalībniekiem jāzina:
    - Uzvedāmie klusi;
    - Uzmanīgi klausos pedagogus;
    - Ar citiem bērniem pasākumā laikā nerunāju un nespēlējos;
    - Bez pedagoga atļaujas neeju prom no pasākuma pie saviem vecākiem.
    - Piedaloties pasākumā, raugos, kur ir mani grupas, komandas biedri vai skolotāja, lai neapmaldītos cilvēku pulī.

Drošības noteikumi bērniem masu un citu pasākumos

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) vairākās reizes mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību, katru reizi pirms jaunas darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:

4.1. dodoties uz masu pasākuma vietu, nedrīkst drūzmēties kāpņu telpās un gaitenī; ejot pa kāpnēm mierīgi viens pēc otra, turēties pie margām, nedrīkst sadurties un bāzt citus bērnus;

4.2. svētku koncerta, izrādes vai pasākuma laikā vajag mierīgi ieņemt vietu un atrasties skolotāja norādītajā vietā, uzmanīgi klausies skolotāju vai svētku vadītāju un sekot viņas norādēm;

4.3. jāizturas pieklājīgi pret citiem bērniem, nedrīkst grūsties un skriet pa zāli vai citu telpu; ar savu uzvedību nedrīkst traucēt pasākuma norisi; nedrīkst spiesties pūlī, tā var nodarīt pāri sev un cietiem, visu tāpat redzēsi un dzirdēsi;

4.4. patvaļīgi nedrīkst atstāt pasākuma vietu

- ja esi pazaudējis savus draugus vai vecākus, stāvi uz vietas, nekur neej, viņi paši tevi sameklēs;
- ja esi ieraudzījis savus vecākus, uzreiz neskrien viņiem klāt, skolotāja pateiks, kad varēsi pie viņiem pieiet;
- ja gribi uz tualeti, griezies pie pieaugušā pēc palīdzības;
- ja tevi uzrunā un aicina līdzī nepazīstams cilvēks, neatbildi un neseko viņam, pastāsti par to skolotājai;
- ja jūties slikti vai esi guvis traumu, ziņo skolotājai;

4.5. esi uzmanīgs un klausies, ko saka skolotāja, seko viņas norādēm:

- ja pēkšņi pazūd gaisma telpā, kur ir svētki,
- ja dzirdi trauksmes signālu, seko pieaugušo norādījumiem un atstāj telpu!

Drošības noteikumi bērniem pastaigās un ekskursijās

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un janvārī, mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Organizējot pastaigas, ekskursijas, pārgājienus un vērojumu ārpus iestādes teritorijas, skolotāja veic instruktāžu par drošību un uzvedību uz ielas un reģistrē e-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotāja dienasgrāmatā”. Iestādes bērni dodas ekskursijās, pastaigās u.c., lai iepazītos ar pieaugušo darbu, dabu, apkārtni un nozīmīgākām vietām.
5. Pirms došanās grupas pastaigās, ekskursijās, izbraukumos vai pārgājienu atbildīgā grupas skolotāja skolas direktoram iesniedz rakstisku informāciju (iesniegumu), kurā norādīts pārgājiena vai ekskursijas mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
6. Viens pedagogs iet kolonnas priekšā, otrs kolonnas beigās.
7. Ja bērnu grupa nepaspēj pāriet ielu vai ceļu un uz tā bīstamā tuvumā parādās transporta līdzeklis, skolotājam tas jāaptur, nostājoties ar seju pret to un paceļot sarkano karodziņu vai (tumšā laikā posmā) gaismas luksturīti.
8. Bērnu grupām atļauts doties ekskursijā tikai diennakts gaišajā laikā.
9. Bērnu pienākums ir ievērot noteikumus:
  - 9.1. Pirms doties ceļā, pārbaudi vai kurpju auklas aizsietas, apģērbs kārtībā, vai ir uzvilka veste ar atstarotājiem;
  - 9.2. Atrodies pastaigās vai ekskursijās, ieklausīties pieaugušo norādījumos un ievērot tos;
  - 9.3. Vienmēr atrasties pieaugušo uzraudzībā;
  - 9.4. Ievēro ceļu satiksmes noteikumus.

Ceļu satiksmes noteikumi bērniem:

- 9.4.1. Pastaigu vai ekskursijas laikā pārvietoties pa ietvi skolotājas pavadībā, ejot kolonnā pa pāriem.
- 9.4.2. Zināt, ka gājēji pārvietojas pa ietvēm, bet transporta līdzekļi pa ielas braucamo daļu.

Pārvietoties tikai pa ietvēm! Nedrīkst kāpt uz braucamās daļas! Bērnu grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā. Ejot pa ietvi, bērnu grupai jāturas tās labajā pusē, bet, vajadzības gadījumā ejot pa ceļu, jāiet pa tā kreiso nomali pretī transporta līdzekļu kustībai.
- 9.4.3. Uz ielas (uz ceļa) nedrīkst rotaļāties!
- 9.4.4. Iela jāpāriet tikai tam paredzētajās vietās vai pie luksofora zaļās gaismas un tikai ar pieaugušiem.
- 9.4.5. Zināt ceļa zīmes "Gājēju pāreja", "Uzmanību - bērni", "Uzmanību!"
- 9.4.6. Nedrīkst pieļaut pastaigas tuvu tramvaja vai dzelzceļa sliedēm, tāpat arī nav pieļaujama bērnu rotaļšanās to tuvumā.
- 9.4.6. Gaidīt autobusu, tramvaju atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem.
- 9.4.7. Pirms doties pāri ceļam, pārlicināties par pilnīgu drošību: vispirms paskatoties pa kreisi, kad nonākuši ceļa vidū, paskatīties pa labi.

9.4.8. Ja, šķērsojot ceļu, pēkšņi ierauga mašīnu, neskriet, bet apstāties un mierīgi pagaidīt, kad mašīna pabrauks garām.

9.4.9. Nešķērsot ceļu mašīnas priekšā.

9.4.10. Autobusu vajag apiet aizmugures, lai redzētu garām braucošās mašīnas;

9.4.11. Tramvaju vajag apiet no priekšas, lai redzētu tramvaju no pretējas puses.

9.5. Ievēro drošības noteikumus bērniem, pārvietojoties transporta līdzeklī.

Drošības noteikumus bērniem, pārvietojoties transporta līdzeklī

- 9.5.1. Klausīties skolotāja norādījumus un izpildīt tos.
- 9.5.2. Braucot transporta līdzeklī, sēdēt norādītajā vietā.
- 9.5.3. Pārvietoties vai izkāpt no transporta līdzekļa drīkst pēc uzaicinājuma.
- 9.5.4. Iesēties transporta līdzeklī un izkāpt no tas drīkst nesteigties, mierīgi, nedrīkst grūst citus bērnus.
- 9.5.5. Transporta līdzekļa kustības laikā nedrīkst:
  - stāvēt kājās, staigāt pa salonu,
  - trokšņot, sadurties,
  - ēst un dzert,
  - atvērt logus.
- 9.5.6. Izkāpuši no autobusa, nekur neskriet, gaidīt, kad izkāpj visi bērni, ievērot skolotājas norādījumus.
- 9.5.7. Sabiedriskā transportā bērnam jāzina:
  - Sabiedrisko transportu izmanto tikai ar pieaugušajiem;
  - Sabiedriskajā transportā klusi un mierīgi;
  - Transporta kustības laikā neaiztiec durvis.
- 9.6. Ekskursijās un pārgājienos uzvedies klusi;
- 9.7. Ja pamanīji, ka kāds no bērniem pazuda, nekavējoties paziņo pedagogam;
- 9.8. Ja pie tevis vērsās nepazīstams cilvēks, pasauc pedagogu;
- 9.9. Ievēro drošības noteikumus bērniem dabas ekskursijās un pārgājienos.

Drošības noteikumi bērniem dabas ekskursijās laikā:

- 9.9.1. Turēties pieaugušo tuvumā.
  - 9.9.2. Neplūkt nepazīstamus augus, sēnes, ogas.
  - 9.9.3. Nemēģināt augus, sēnes, ogas nogaršot.
  - 9.9.4. Neņemt rokās kukaiņus, tārpus, dzīvniekus!
  - 9.9.5. Būt uzmanīgiem, aizliegts tuvināties dzīvniekiem un glāstīt tos!
  - 9.9.6. Nestaigāt basam kājām!
  - 9.9.7. Nedzert no atklātām ūdenstilpnēm!
  - 9.9.8. Neslēpoties! Nedrīkst aiziet tālu no grupas!
  - 9.9.9. Nekurināt ugunsgrākus mežā!
- 9.10. Parkā, mežā bērnam jāzina:
- Nelasišu nepazīstamas ogas un augļus;
  - Neņemšu mutē nepazīstamus augļus un ogas (tas var būt indīgas)
  - Pēc pastaigas pirmkārt nomazgāšu rokas;
  - Neēdīšu svaigas sēnes;
  - Nelasišu nepazīstamās sēnes.

9.11. Sastopot kukaiņus bērnam jāzina:

- Nekad neaiztikšu lapseņu perēkli;
- Nekad neaiztikšu skudru pūzni;
- Ievērošu kārtību, lai izvairīties no muša;
- Sāpoša kodiena gadījumā nekavējoties griezties pie pieaugušajiem.

9.12. Par svešiem dzīvniekiem bērnam jāzina:

- Neiešu klāt svešiem dzīvniekiem;
- Neglāstīšu svešus kaķus un suņus;
- Nekaitināšu dzīvniekus;
- Ja pamanīšu, ka laukā ieskrēja kāds dzīvnieks, ātri paziņošu par to pieaugušajiem.

9.13. Traumas gadījumā griezies pie skolotāja!

9.14. Ja atpalika no grupas vai pazudis, labāk atstājies vienā vietā un nekur neskrien.
Gaidi palīdzību!

Drošības noteikumi bērniem pastaigas laikā iestādes teritorijā un rotaļu laukumā

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un janvārī, mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:

- 4.1. pirms pastaigas pārbaudi, vai kurpju auklas aizsietas, apģērbs kārtībā;
- 4.2. izpildi pieaugušā norādījumus par pārvietošanās kārtību- kāpjot pa kāpnēm, iet viens pēc otra turoties pie margām; jābūt piesardzīgam, ieejot un izejot no telpas un aizverot durvis, lai nepiespiestu pirkstus sev vai citiem bērniem;
- 4.3. ejot līdz rotaļu un sporta laukumam bērniem jāiet pa pāriem aiz skolotāja, pastāvīgi ievēro skolotājas norādījumus un neatpaliec no grupas;
- 4.4. negrūd citus bērnus un vēro, lai tevi negrūsta; nekliedz, neskrien, neguli uz grīdas, ziemas periodā nepieskaries ar lūpām, mēli metāla virsmām;
- 4.5. spēlējies tikai tur, kur ir atļauts;
- 4.6. pastaigas laikā ievēro noteikumus, pareizi un droši rotaļājoties ar iestādē esošajām rotaļu ierīcēm:

4.6.1. Slidinoties pa slidkalniņu:

- ja vēlies slidināties pa slidkalniņu, pasaki to savai skolotājai;
- tev nedrīkst būt ap kaklu nekādu aukliņu vai garu ķēdīšu un rokās nedrīksti turēt rotaļlietas vai citus priekšmetus;
- pa kāpnēm kāp lēni, vēro, lai tevi negrūsta citi bērni;
- slidinies pa slidkalniņu tikai sēdus stāvoklī;
- slidināšanās pa slidkalniņu tiek atļauts pa vienam;
- nestāvi slidkalniņa priekšā, ja pa to slidinās cits bērns!

4.6.2. Šūpoties ar šūpolēm:

- ja vēlies šūpoties ar šūpolēm, pasaki to savai skolotājai;
- šūpojies sēdus, turoties pie šūpoļu auklām;
- nelec no šūpolēm to kustības laikā;
- nešūpo tukšas šūpoles;
- nešūpojies leņķī;
- neķer vai neapturi citus bērnus šūpošanās laikā;
- nestaigā tuvu, kad šūpojas citi bērni!

4.6.3. Šūpojoties ar šūpolēm “Balansieris”:

- iegaumē: katrā šūpoļu pusē var sēdēt tikai viens bērns;
- tev ar abām rokām jāturas pie rokturīšiem;
- nedrīkst šūpoties strauji, ar lielu spēku atsperoties pret zemi;
- lūko, lai tuvumā neatrodas citi bērni!

4.6.4. Rotaļājoties ar rotaļu celtni - līdzsvara dēli "Čūska":

- iegaumē: pa līdzsvara dēli ievēro drošu attālumu no citiem bērniem;
- ejot negrūsti citus bērnus;
- ejot pa līdzsvara dēli, neturi rokās rotaļlietas vai priekšmetus, kurus skolotāja tev nav atļāvusi.

4.6.5. Rotaļājoties ar citām ierīcēm:

- atceries: ja vēlies rotaļāties ar rotaļu ierīci, paziņo par to grupas skolotājai;
- uz rotaļu celtnēm nedrīkst grūstīties;
- tev nedrīkst būt ap kaklu nekādu aukliņu vai garu ķēdīšu un rokās nedrīkst turēt rotaļlietas vai citus priekšmetus;
- pa kāpnēm kāp lēni, vēro, lai tevi negrūsta citi bērni;
- no rotaļu ierīces nedrīkst lēkt, ievēro pareizu uzkāpšanu un nokļūšanu lejā;

4.7. pastaigas laikā spēlējoties ar rotaļlietām un sporta inventāru ievēro drošības noteikumus, lai nenodarītu pāri sev un citiem bērniem;

4.8. rotaļu un sporta laukumā atrodot priekšmetus (somas, kastes, rotaļlietas, saldumus, pārtiku, stikla lauskas, nepazīstamas augus, šļirces, medikamentus, asus zarus u.c.), nepacel tos, tie varbūt bīstami tavai dzīvībai un veselībai, par to paziņo savai skolotājai;

4.9. nemēģini nogaršot nepazīstamus augus un atrastus saldumus, pārtiku, medikamentus;

4.10. ja nejauši esi pagaršojis atrasto pārtiku, saldumus, medikamentus u.c., nebaidies par to paziņot savai skolotājai;

4.11. atceries, ka nedrīkst aiztikt svešas lietas – somas, kastes, rotaļlietas u.c., tur var būt sprāgstvielas, kā arī citi priekšmeti, kas var būt bīstami tavai dzīvībai un veselībai;

4.12. ja pastaigas laikā rotaļu un sporta laukumā sevi savainoji, nebaidies par to paziņot savai skolotājai;

4.13. nekāp uz žogiem, kokos un uz citiem paaugstinājumiem iestādes teritorijā;

4.14. nebāž pirkstus šķirbās un žoga spraugās;

4.15. ziņo skolotājai, ja juties slikti;

4.16. rotaļu un sporta laukumos sastopoties ar dzīvniekiem un putniem, tikai vēro tos;

4.17. neņem saldumus vai kādas citas lietas no nepazīstamiem, nekādā gadījumā nedodies viņiem līdz, ja tevi aicina, paziņo par to skolotājai;

4.18. ja kāds nepazīstamais vēlas tevi nofotografēt, par to paziņo savai skolotājai;

4.19. ja gribi uz tualeti, paziņo par to skolotājai, nekur neej viens pats no pastaigas laukuma.

Personīgā higiēna un darba higiēna

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un janvārī, mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. Katram izmantot savus higiēnas piederumus: ķemmi, zobu suku, kabatas lakatiņu) un marķētos piederumus (dviļus, gultas veļu).
  - 4.2. Pareizi un rūpīgi mazgāt rokas ar ūdeni un ziepēm:
    - pēc tualetes apmeklēšanas;
    - pirms un pēc katras ēdienreizes;
    - citas reizes pēc nepieciešamības.
  - 4.3. Ja rokas nav mazgātas, nepieskarties acīm, degunam un mutei.
  - 4.4. Neēst pārtikas produktus, iepriekš nenomazgājot rokas.
  - 4.5. Neēst nemazgātus augļus, ogas un dārzeņus.
  - 4.6. Pastaigā un grupā nedzert no kopīgā trauka, izmantot tikai personīgo marķētu krūzi vai glāze.
  - 4.7. Dzert tikai vārītu vai fasētu dzeramo ūdeni.
  - 4.8. Nebāzt mutē nezināmas vielas un priekšmetus, kā arī rotaļlietas, pirkstus, zīmuļus un citus priekšmetus, jo uz tiem var būt infekcijas izraisītāji.
  - 4.9. Ievērot drošības noteikumus mazgājamā telpā:
    - mazgāt rokas ar ziepēm, noslaukt tos tikai ar savu dvieli;
    - tīrīt zobus tikai ar savu zobu birstiņu, izmantojot marķēto glāzi;
    - nedzert ūdeni no krāna;
    - neliet ūdeni uz grīdu;
    - uzslaucīt slapju grīdu vai pateikt skolotāja palīgam par slapju grīdu;
  - 4.10. Apmeklēt sporta nodarbības šīm nodarbībām paredzētajā apģērbā, pēc nodarbības sporta apģērbu nomainīt.
  - 4.11. Sekot sava apģērba tīrībai, matu kārtībai.
  - 4.12. Lūgt pieaugušo aizpogāt pogas, aizsiet kurpju auklas, ja to nevari izdarīt pats,
  - 4.13. ievērot, ka virsdrēbes un ielas apavi ir jāatstāj garderobē.
  - 4.14. slapjo apģērbu nelikt skapī, bet likt žāvēties.
  - 4.15. kopā ar vecākiem sekot sava apģērba skapīša tīrībai.
  - 4.16. strādājot ar krāsām, plastilīnu, uzlocīt piedurknes.

Drošības noteikumi bērniem ugunsdrošībā

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī un mācību gada laikā, apgūstot tēmu par uguni un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. Ugunsgrēka gadījumā nepieciešami stingri klausīties skolotājas norādījumus un izpildīt tos evakuācijas laikā.
  - 4.2. Ugunsgrēka gadījuma nedrīkst nekur skriet un slēpties, bet organizēti un ātri iziet no grupas telpa kopā ar visiem, pēc izklūšanas no telpas, ja tas iespējams, sastāties pāri, lai pieaugušie varētu saskaitīt bērnus.
  - 4.3. Ātri brīdināt pieaugušos un rīkoties saskaņā ar viņu norādījumu gadījumos:
    - ja redzami atklāti dūmi;
    - ja redzama atklāta uguns;
    - ja gaisā jūtama īpatnēja smarža vai smaka.
  - 4.4. Bērnam jāzina ugunsdzēsēju telefona numuru "112" un
    - ja pieaugušo nav mājās, zvanīt, pateikt, kas deg, savu vārdu, uzvārdu, adresi;
    - ja telpa ir pilna ar dūmiem, izklūt no tās ir jācenšas rāpus vai līšus, jo dūmi ceļas augšup un pie grīdas zem dūmiem ir vieglāk elpot un labāk var redzēt, dūmos cilvēki var nosmakt;
    - ja nevari atstāt telpu, ej pie loga, rādi zīmes ar rokām, klieudz, lai tevi pamana;
    - nekrīti panikā un nelec pa logu, ja nav iespējams izklūt no telpas, gaidi ugunsdzēsējus – tevi noteikti izglābs;
    - kad atbrauks ugunsdzēsēji, klausī viņus un nebaidies, viņi zina, kā tevi izglābt;
    - ja deg drēbes, apstājies, neskrien, ja skriesi – uguns liesmas paliks vēl lielākas; ātri nogulies zemē, vārties pa zemi vai grīdu, tad uguns liesmas ātrāk nodzīsīs.

Bērniem nedrīkst iestādē un iestādes teritorijā:

- nēsāt un lietot sērkokoņus, šķiltavas, sprāgstošās, viegli uzliesmojošās vielas, priekšmetus un materiālus;
- kurināt ugunsiskus bez pieaugušo klātbūtnes un uzraudzības;
- dedzināt pērno zāli, papirus u.c.

Drošības noteikumi bērniem elektrodrošībā

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) septembrī, atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par elektrību un pēc nepieciešamības.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. nedrīkst spēlēt ar elektriskajiem vadiem, slēdžiem un rozetēm, aiztikt elektriskās iekārtas, nedrīkst mēģināt tās izzināt;
  - 4.2. nedrīkst pašiem lietot televizoru un datoru, tējkannu.
  - 4.3. nedrīkst bāzt rozetes iekšā pirkstus, rotaļlietas vai kādus priekšmetus (šķēres, adatas, pildspalvas, zīmuļus u.c.);
  - 4.4. nedrīkst pašiem ieslēgt, izslēgt un darboties ar elektrotehniskajām ierīcēm, jāatceras, ka elektrības vadus no kontaktligzdām atvienot drīkst tikai pieaugušie;
  - 4.5. nedrīkst ķerties klāt pie zemē nomestiem vadiem, ieraugot tos, vajag pastāstīt pieaugušajiem;
  - 4.6. uzmanīties, ja dzirdami sprakšķi elektrības vadā, kontaktligzdā vai ierīcē, kas pieslēgta elektrībai, vai arī pamanīti dūmi, tādā gadījumā nekavējoties jāatstāj telpa un jāsauc palīgā pieaugušais;
  - 4.7. nedrīkst pieskarties dzirksteļojošai vietai.

Pirmā palīdzība

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) mācību gada sākumā un atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par ķermeni un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:

- 4.1. Pažēlot tos, kuri raud, samīļot un noskaidrot iemeslu.
- 4.2. Skaļi saukt pieaugušos, ja kāds bērns raud vai noticis negadījums.
- 4.3. Palīdziet piecelties pakritušam bērnam, izrādīt līdzjūtību.
- 4.4. Slikta pašsajūtas gadījumā griezties pie skolotājas vai skolotājas palīdzes, obligāti ziņo skolotājai, ja tev ir slikta pašsajūta, sajūti sāpes savā ķermenī, esi guvis traumu vai tev ir iekodis kāds kukainis.

Atceries:

- ja asiņo deguns, galvu nedrīkst atlikt, jo asinis var iekļūt elpvados, galva jānoliec uz priekšu;
- ja esi stipri sasitis galvu – jāapguļas uz sāniem, jāgaida pieaugušā palīdzība;
- ja esi iegriezis vai sadūris pirkstu – cel roku uz augšu un vērsies pie pieaugušā, pastāstot, kas noticis;
- ja esi nosalis vai pārkarsis, pastāsti par to skolotājai.

Redzi cietušo, vai kādam slikti:

- Apstājies!
- Uzrunā! Kā tevi sauc?
- Kas tev kaiš? Vai tev kas sāp? Kā varu tev palīdzēt?
- Ja atbild, centies noskaidrot traumas iemeslu.
- Ja trauma nav nopietna - sasities, paklupis, noskrāpējies - palīdzi cietušam nokļūt līdz pieaugušam (skolotāja, darbinieks, medicīnas māsiņa).

Redzi cietušo, vai kādam slikti, **gul:**

- Apstājies!
- Uzrunā! Papurini aiz pleca!
- Neatbild - **sauc pēc palīdzības!** Jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotāja, darbinieks, medicīnas māsiņa.)
- Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs!

Redzi cietušo, kurš stipri **asino:**

- Apstājies!
- Palūdz lai aizspiež pats savu brūci!
- **Sauc pēc palīdzības!** Jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotāja, darbinieks, medicīnas māsiņa).
- Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs! Mierini cietušo.

Redzi cietušo, kurš varbūt ir **kritis** (pa kāpnēm, no augstuma):

- Apstājies!
- Uzrunā! Kas tev kaiš? Vai tev kas sāp? Kā varu tev palīdzēt?
- Guvis muguras, galvas, vai ekstremitāšu traumu. Palūdz nekustēties no vietas!
- **Sauc pēc palīdzības!** Jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotāja, darbinieks, medicīnas māsiņa).
- Pats paliec pie cietušā, lai esi drošs, ka palīdzība būs. Mierini cietušo!

Bērnu rīcība ekstremālās un nestandarta situācijās

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) mācību gada sākumā un atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:

- 4.1. Zināt, kādu situāciju var nosaukt par nestandarta vai ekstremālu.
- 4.2. Ekstremālās vai nestandarta situācijās, skaļi jāsauc pieaugušie un ievērot visus viņu norādījumus.
- 4.3. Nedrīkst ņemt rokās svešas nepazīstamas lietas.
- 4.4. Dzirdot trauksmes signalizācijas skaņas, jāseko pieaugušā norādījumi un jāatstāj telpa.
- 4.5. Esī apdedzinājis roku- turi to zem auksta tekoša krāna līdz sāpes mazinās.
- 4.6. Iedūrās skabarga- griezies pēc palīdzības pie pieaugušā.
- 4.7. Izkritušu bateriju no rotaļlietas atdod pieaugušajiem.

4.8. Bērna rīcība, plūdu gadījumā:

- Atstāties grupas telpu!
- Gaidīt palīdzību!

4.9. Bērna rīcība vētras laikā:

- Atrasties grupas telpā kopā ar pieaugušiem.
- Grupas telpā atrasties tālāk no logiem.
- Klausīties skolotāju norādījumus.

4.10. Bērna rīcība, vardarbības gadījumā:

- Obligāti ziņot vecākiem vai skolotājiem!
- Nerunāt ar nepazīstamiem cilvēkiem un nepaņemt no viņiem nekādu cienastu!
- Nekur nestaigāt ar nepazīstamiem cilvēkiem!

4.11. Bērna rīcība, sastopoties ar sprāgstvielām:

- Paziņot skolotājam par nepazīstamo priekšmetu grupā vai rotaļu laukumā.
- Nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem!
- Nedrīkst izkustināt tos no vietas, celt vai mest, sildīt vai sist pa tām, atnest mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, ūdenī vai akā.

4.12. Bērnu rīcība, ugunsgrēka gadījumā:

- Ātri brīdināt pieaugušos un rīkoties saskaņā ar viņu norādījumu gadījumos:
  - * ja redzami atklāti dūmi;
  - * ja redzama atklāta uguns;
  - * ja gaisā jūtama īpatnēja smarža vai smaka.
- Stingri klausīties skolotājas norādījumus un izpildīt tos evakuācijas laikā.
- Nedrīkst nekur skriet un slēpties grupā, bet organizēti un ātri iziet no grupas telpa kopā ar visiem.

- Pagalmā turēties ar savas grupas bērniem un skolotājiem.
- Nedrīkst sadurties, skriet pagalmā, bet vajag uzvesties uzmanīgi un

mierīgi.

Bērnām jāzina:

- Zvanīšu pa tālruni 112;
- Pateikšu kas noticis;
- Nosaukšu savas dzīvesvietas adresi;
- Neslēpšos;
- Centīšos izskriet ārā;
- Paziņošu kaimiņiem vai citiem pieaugušajiem par notikušo.

4.13. Bērna rīcība, paliekot vienam mājās:

- Ja kāds zvana pie durvīm, es pat neiešu tam klāt;
- Sērkociņi un šķiltavas – nav spēļmanta, ar tiem nespēlējas.
- Nespēlēšos pie atvērta logā un uz balkona.
- Stikla traukus lietošu uzmanīgi;
- Aptieciņa ir tikai priekš pieaugušajiem;
- Ja pieaugušo nav mājās neieslēgšu gāzes plīti, elektriskās iekārtas.

Izglītojamo drošība uz ūdens un ledus

1. Ar noteikumiem bērnus iepazīstina grupas pirmsskolas izglītības skolotāja (turpmāk – skolotāja) mācību gada sākumā un atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par bērnu drošību un kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.
2. Noteikumi tiek izklāstīti bērniem viņiem saprotamā veidā atbilstoši viņu vecumam.
3. E-klasē vai “Pirmsskolas izglītības skolotājas dienasgrāmatā” skolotāja veic ierakstu par instruktāžas tēmu un to apliecina ar parakstu.
4. Bērna pienākums ir ievērot noteikumu iekļautās norādes:
  - 4.1. tuvojies upei, ezeram, dīķim tikai kopā ar pieaugušo; pie ūdens var atrasties tikai pieaugušo klātbūtnē;
  - 4.2. ej ūdenī tikai kopā ar pieaugušo; peldēties tikai pieaugušā klātbūtnē un ar viņā atļauju;
  - 4.3. atrodoties ūdenī krasta tuvumā tad, ja krastmalā atrodas kāds no pieaugušajiem;
  - 4.4. nestāvi un nespēlējies vietās, no kurām var iekrist ūdenī;
  - 4.5. nekad nespēlē spēles, kur kādu bērnu tur zem ūdens, jo var aizrīties ar ūdeni un nosmakt;
  - 4.6. nedrīkst tālu peldēt ar piepūšamiem matračiem un kamerām, jo, ja tie sāks zaudēt gaisu, tu nogrimsi;
  - 4.7. nejokojies ūdenī, skaļi saucot: “Palīgā, es slīkstu!”, jo situācijā, kad tiešām var būt vajadzīga palīdzība, neviens tev nepievērsīs uzmanību;
  - 4.8. ieiet ūdenī vajag pakāpeniski, un pirms sākt peldēties, visam jāsaslapinās;
  - 4.9. peldēties tikai norādītā vietā;
  - 4.10. Nedrīkst :
    - iet ūdeni vienām, bez pieaugušā atļaujas;
    - peldēties, ja ir lieli vilni;
    - strauji mesties ūdenī;
    - iet ūdenī, ja ir sakarsis vai sasnīdis;
    - peldēties aiz peldēšanai norādītās vietas;
    - rāpties uz bojām vai brīdinājuma zīmēm;
    - traucēt citus bērnus ūdenī;
  - 4.11. aizsalušām upēm, ezeriem vai dīķiem tuvojies tikai kopā ar pieaugušajiem; nedrīkst iet uz ledus vienam pašam;
  - 4.12. slidinies pa ledus celiņiem, ievērojot pieaugušā norādījumus par slidināšanās virzieniem.
  - 4.13. sargies no krītošām lāstekām;
  - 4.14. neņem mutē netīru sniegu, lāstekas.
  - 4.15. nepieskaries pie metāl konstrukcijām ar atklātām ķermeņa daļām;
  - 4.16. ja notiek nelaimes gadījums, sauc pieaugušos palīdzībā!